

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ

**Методичні рекомендації
до практичних завдань
та самостійної роботи студентів
спеціальності 072 "Фінанси,
банківська справа та страхування"
першого (бакалаврського) рівня**

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2022

УДК 657.6:336.22(07.034)

П44

Укладачі: О. Є. Найденко

В. В. Карпова

Затверджено на засіданні кафедри митної справи та оподаткування.

Протокол № 1 від 27.09.2021 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

П44 **Податковий** облік та звітність [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. Є. Найденко, В. В. Карпова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 58 с.

Подано основні практичні питання і ситуаційні завдання, що необхідно розглянути та висвітлити в межах кожної теми навчальної дисципліни під час практичних занять і самостійної роботи, тестові завдання, питання до семінарських занять та самостійної підготовки. Наведено приклади вирішення практичних завдань і методичні рекомендації до їхнього самостійного виконання студентами.

Рекомендовано для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 657.6:336.22(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2022

Вступ

Однією зі складових облікової політики підприємств є ведення податкового обліку та складання податкової звітності. Від правильності ведення обліку та складання звітності підприємствами залежить своєчасність виконання ними податкового обов'язку. А це, в свою чергу, впливає на наповнюваність бюджету країни, оскільки податки складають велику частину надходжень дохідної частини бюджету.

Податковий облік та звітність здебільшого ґрунтується на нормах податкового законодавства, але в деяких випадках має враховувати правила, встановлені в бухгалтерському обліку (особливо це стосується обліку податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб).

Основною проблемою, яка виникає у підприємств під час ведення податкового обліку, є нестабільність податкового законодавства, що призводить до постійних змін умов обліку податків та правил складання податкової звітності. Це вимагає від платників податків постійно слідкувати за змінами податкового законодавства задля недопущення порушень правил оподаткування.

Тому навчальна дисципліна "Податковий облік та звітність" є доволі важливою для професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування".

Навчальну дисципліну "Податковий облік та звітність" зараховано до вибіркових навчальних дисциплін професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування". Навчальна дисципліна є частиною циклу економічних навчальних дисциплін, необхідних робітникам податкових і фінансових підрозділів підприємств.

Навчальна дисципліна орієнтує студентів на практичну діяльність, дозволяє набути навичок у державній та податковій реєстрації власного бізнесу, взаємодії з контролюючими органами у процесі податкового адміністрування та контролю, ведення податкового обліку й складання податкової декларації (розрахунку, звіту).

Метою навчальної дисципліни є надання студентам необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо ведення податкового з різних податків, зборів та обов'язкових платежів, складання податкової звітності.

Для досягнення мети поставлено такі *основні завдання*:

вивчення норм законодавства з питань податкового обліку та звітності;

ознайомлення зі складовими податкового обліку: поняття, структура, методи, принципи;

характеристика загальних вимог до первинної документації та податкової звітності;

ознайомлення з порядком ведення податкового обліку, складання податкової звітності;

Об'єктом навчальної дисципліни є процес податкового обліку.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення теоретичних аспектів і методичних рекомендацій щодо ведення податкового обліку, складання податкової декларації (розрахунку, звіту).

Опанування навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" передбачає активну участь студентів у практичних і семінарських заняттях.

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації, активність у дискусії, вміння формулювати свою позицію тощо. Набрані студентом бали враховуються у процесі накопичення підсумкових балів із навчальної дисципліни.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом виконання студентом завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для вирішення їх на занятті.

Навчальний час, відведений для практичних занять студентів денної форми навчання, визначено навчальним планом. У ході виконання практичних завдань студент має опанувати вміння та навички щодо визначення суми податкових платежів та складання податкової звітності.

У процесі виконання практичних завдань студент вивчає:

основні законодавчі та нормативно-правові акти з питань податкового обліку та звітності;

ознайомлюється з рекомендованою літературою;

опановує основні категорії навчальної дисципліни;

виконує практичні завдання щодо розрахунку суми загальнодержавних та місцевих податків;

вивчає правила складання податкової звітності;

здійснює пошук (підбір) й огляд літературних джерел;

здійснює підготовку до самостійних контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

систематизує вивчений матеріал з метою підготовки до складання заліку.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено такі види практичної роботи студентів у процесі занять:

підготовка до семінарських і практичних занять, що полягає в опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці доповідей і повідомлень за проблемною тематикою;

підготовка до поточного та підсумкового контролю за знаннями, що полягає в опрацюванні контрольних питань, вирішенні завдань з урахуванням методичних рекомендацій;

самостійне опрацювання теоретичного матеріалу за темами;

виконання практичних завдань з урахуванням методичних рекомендацій.

Окрім того, деякі питання навчальної дисципліни студенти мають опановувати самостійно.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначено навчальним планом і становить 65 % (156 год) від обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (240 год). У ході самостійної роботи студент має стати активним учасником навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними та практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС містить:

опрацювання лекційного матеріалу;

опрацювання рекомендованої літератури, термінів та понять за темами навчальної дисципліни;

підготовку до практичних і семінарських занять;

підготовку до виступу на семінарських заняттях;

поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;

пошук (підбір) та огляд літературних джерел на задану проблематику навчальної дисципліни;

підготовку до контрольних робіт та інших форм контролю;

систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до заліку.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів із спеціальною економічною літературою, нормативно-правовими актами з питань податкового обліку, статистичними матеріалами.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено такі види самостійної роботи:

підготовку до семінарських і практичних занять, що полягає в опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці доповідей за проблемною тематикою;

підготовку до поточного та підсумкового контролю за знаннями, що полягає у вирішенні ситуаційних і розрахункових завдань з урахуванням методичних рекомендацій;

самостійне виконання практичних завдань з урахуванням методичних рекомендацій.

Методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи

Змістовий модуль 1

Теоретичні аспекти податкового обліку та організація обліку непрямих податків

Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення

Мета проведення семінарського заняття та самостійної роботи студентів – опанування основних категорій та понять нормативно-правових актів, які регламентують порядок ведення податкового обліку, його структуру та принципи.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати об'єктивні передумови виникнення податкового обліку в системі фінансових відносин; формулювати поняття "податковий облік", "податкове зобов'язання", "податковий обов'язок"; знати структуру податкового обліку; наводити випадки визначення грошових зобов'язань контролюючими органами; знати класифікацію методів податкового обліку; наводити приклади застосування методів податкового обліку.

Питання для підготовки до семінарського заняття за темою 1

1. Історія виникнення податкового обліку в Україні.
2. Наукові підходи до сутності поняття "податковий облік".
3. Взаємозв'язок бухгалтерського та податкового обліку.
4. Виникнення та припинення податкового обов'язку в платника податку.
5. Вимоги до складання первинних документів.
6. Реалізація принципів податкового обліку в Податковому кодексі України.
7. Переваги й недоліки методів податкового обліку.
8. Особи, які можуть розраховувати суму грошових зобов'язань.
9. Структура податкового обліку.

Питання для самостійного опрацювання за темою 1

1. Зарубіжний досвід податкового обліку.
2. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.

Перелік тестових завдань для семінарських занять та самостійного вирішення за темою 1

1. *Первинним документом для цілей податкового обліку є:*
 - а) податкова декларація;
 - б) акцизна накладна;
 - в) звіт з трансфертного ціноутворення.
2. *Метод податкового обліку за першою подією застосовується:*
 - а) із податку на прибуток підприємств;
 - б) із податку на додану вартість;
 - в) із єдиного податку.

3. *Касовий метод податкового обліку застосовується за операцією:*

- а) фінансового лізингу;
- б) виконання робіт для бюджетної установи;
- в) експорту.

4. *Метод нарахувань у податковому обліку застосовується за операцією:*

- а) фінансового лізингу;
- б) виконання робіт для бюджетної установи;
- в) постачання води підприємствами ЖКГ.

5. *Які види відповідальності передбачено Податковим кодексом України:*

- а) дисциплінарна, матеріальна, кримінальна;
- б) адміністративна, фінансова, кримінальна;
- в) адміністративна, кримінальна, матеріальна?

6. *У рамках яких податків виконує свою функцію податковий агент:*

- а) податок на додану вартість;
- б) податок на доходи фізичних осіб;
- в) акцизний податок?

7. *Обчислює зобов'язання з майнового податку для юридичних осіб:*

- а) контролюючий орган;
- б) юридична особа;
- в) податковий агент.

8. *Обчислює зобов'язання з майнового податку для громадян:*

- а) контролюючий орган;
- б) юридична особа;
- в) податковий агент.

9. *Прикладом податкової звітності є:*

- а) податковий розрахунок;
- б) товарно-транспортна накладна;
- в) рахунок-фактура.

10. *Фінансова відповідальність за порушення правил податкового обліку розповсюджується на:*

- а) юридичну особу-резидента;
- б) фізичну особу-громадянина;
- в) фізичну особу-підприємця.

Перелік ситуаційних завдань для вирішення на семінарському занятті та самостійного опрацювання за темою 1

1. Платник податку в декларації з акцизного податку занижив суму податкових зобов'язань. Контролюючі органи на цій підставі визначили суму грошових зобов'язань платника податку. Наскільки правомірно вчинив контролюючий орган? Відповідь обґрунтуйте посиланням на статтю Податкового кодексу України.

2. Верховна Рада України внесла зміни до Податкового кодексу України 23 листопада 2021 року. Зміни набули чинності 1 січня 2022 року. Наскільки зміни, внесені до Податкового кодексу відповідають принципу стабільності податкового законодавства? Відповідь обґрунтуйте посиланням на статтю Податкового кодексу України.

3. Платник податку на додану вартість сплатив 4 лютого 2022 року податкові зобов'язання за декларацією за грудень 2021 року. Наскільки правомірно вчинив платник податку? Відповідь обґрунтуйте посиланням на статтю Податкового кодексу України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 1

Ситуаційне завдання. Дані перевірок результатів діяльності платника податків свідчать про завищення суми податку на додану вартість, заявленої у податковій декларації. Контролюючі органи вирішили самостійно обчислити суму грошових зобов'язань платника податку. Наскільки правомірними є рішення контролюючих органів? Відповідь обґрунтуйте посиланням на статтю Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Згідно з пп. 14.1.39 Податкового кодексу України грошове зобов'язання платника податків – це сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до відповідного бюджету як податкове зобов'язання та/або штрафну (фінансову) санкцію, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також санкції за порушення законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У пп. 54.3 Податкового кодексу України визначено випадки, коли контролюючі органи зобов'язані самостійно визначити суму грошових зобов'язань, зменшення (збільшення) суми бюджетного відшкодування

та/або зменшення (збільшення) від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків.

Зокрема пп. 54.3.2 регламентовано право контролюючих органів самостійно визначати грошові зобов'язання платника податків у випадку, коли дані податкової перевірки результатів діяльності платника податків свідчать про заниження або завищення суми податкових зобов'язань.

Таким чином, встановлено завищення суми податкових зобов'язань із податку на додану вартість у податковій декларації. Тому дії контролюючих органів є правомірними.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 1

Основна: [2, с. 11–85; 3, с. 8–19]. Додаткова: [11, с. 66–70; 15, с. 13–23; 18, с. 1–56; 19, с. 17–37].

Тема 2. Загальні вимоги до складання та подання податкової звітності

Мета проведення семінарського заняття – вивчення порядку складання та подання платниками податків до контролюючих органів податкової декларації (розрахунку, звіту).

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: формулювати поняття "податкова декларація (розрахунок, звіт)"; наводити перелік обов'язкових та додаткових обов'язкових реквізитів податкової декларації; знати поняття "базовий податковий (звітний) період"; знати типи податкових декларацій; формулювати наявні податкові (звітні) періоди та терміни подання податкових декларацій; знати порядок складання податкових декларацій; характеризувати способи та порядок подання податкових декларацій до контролюючих органів; формулювати порядок зберігання документів на підприємстві; знати терміни зберігання документів на підприємстві; характеризувати порядок та способи знищення документів, у яких закінчився термін позовної давнини.

Питання для семінарських занять за темою 2

1. Особи, які відповідальні за складання податкової декларації (розрахунку, звіту).

2. Основні умови подання податкових декларацій (розрахунків, звітів) в електронному вигляді.

3. Алгоритм дій платника податків у випадку подання податкових декларацій (розрахунків, звітів) в електронному вигляді.

4. Прийняття контролюючими органами податкових декларацій, поданих в електронному вигляді.

5. Строки подання податкової декларації (розрахунку, звіту).

6. Обов'язкові та додаткові реквізити до податкової звітності.

Питання для самостійного опрацювання за темою 2

1. Відповідальність платників податків за втрату або навмисне знищення документів.

2. Особливості ліквідації документів, у яких закінчився термін позовної давнини.

Перелік тестових завдань до семінарського заняття та самостійного опрацювання за темою 2

1. Який додатковий обов'язковий реквізит має відобразитися в податковій декларації:

а) найменування податкової інспекції, до якої подається звітність;

б) номер паспорта платника податків;

в) код виду економічної діяльності?

2. Якщо податковий період дорівнює календарному року (для юридичних осіб), податкові декларації подаються:

а) протягом 40 календарних днів за останнім днем звітного року;

б) протягом 60 календарних днів за останнім днем звітного року;

в) протягом 20 календарних днів за останнім днем звітного року.

3. Нова звітна декларація подається:

а) у випадку, коли до закінчення граничного терміну для подання податкової звітності платник податків побачив помилку в раніше поданій звітності;

б) у випадку, коли після закінчення граничного терміну для подання податкової звітності платник податків побачив помилку в раніше поданій звітності;

в) на вимогу податкової інспекції.

4. Уточнююча декларація подається:

а) у випадку, коли до закінчення граничного терміну для подання податкової звітності платник податків побачив помилку в раніше поданій звітності;

б) у випадку, коли після закінчення граничного терміну для подання податкової звітності платник податків побачив помилку в раніше поданій звітності;

в) на вимогу податкової інспекції.

5. Незалежно від факту втрати або зіпсуття такого поштового відправлення чи затримки його вручення платник податків:

а) незобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання, самостійно визначену ним у такій податковій декларації, протягом строків, установлених Податковим кодексом України;

б) зобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання, самостійно визначену ним у такій податковій декларації, протягом строків, установлених Податковим кодексом України;

в) перекладає обов'язок зі сплати податкових зобов'язань на поштового оператора.

6. Форми податкової декларації (розрахунку, звіту) затверджує:

а) Верховна Рада України;

б) Кабінет Міністрів України;

в) Міністерство фінансів України

7. За яким податком декларація може бути складена в паперовому варіанті:

а) податок на прибуток підприємств;

б) акцизний податок;

в) єдиний податок?

8. За яким із перерахованих податків діє звітний (податковий період), що дорівнює календарному місяцю:

а) акцизний податок;

б) податок на прибуток підприємств;

в) податок на доходи фізичних осіб?

9. Платник податків протягом ... робочих днів з дня отримання повідомлення про втрату або зіпсуття поштового відправлення зобов'язаний надіслати поштою або надати особисто (за його вибором) контролюючому органу другий примірник податкової декларації разом із копією повідомлення про втрату або зіпсуття поштового відправлення.

10. У разі втрати, пошкодження або дострокового знищення документів платник податків зобов'язаний у ... термін з дня такої події письмово повідомити контролюючий орган за місцем обліку.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 2

1. Платник податку втратив документи 10 січня 2022 року. Повідомив про це контролюючі органи 17 січня 2022 року. Відновив документи платник податку 29 березня 2022 року. Оцініть правомірність дій платника податку із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

2. Платник податків у податковій декларації не зазначив номер телефону, через що органи Державної податкової служби України відмовилися приймати податкову декларацію. Наскільки правомірними є рішення платника податків та контролюючих органів? Відповідь підтвердить посиланням на статті Податкового кодексу України.

3. Платник податку (великий платник податку) направив 18 січня 2022 року декларацію з акцизного податку за грудень 2021 року поштою. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

4. Платник податку надіслав розрахунок за формою № 1ДФ (за перший квартал 2022 року) електронною поштою 9 квітня 2022 року. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 2

Ситуаційне завдання. Фізична особа-громадянин подала до контролюючих органів 11 травня 2022 року декларацію про майновий стан та доходи за 2021 рік. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на статті Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Згідно з п. 46.1 Податкового кодексу України податкова декларація, розрахунок, звіт – це документ, що подається платником податків контролюючому органу у терміни, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

Згідно з пп. 49.18.4 Податкового кодексу України фізичні особи-громадяни зобов'язані подавати декларацію про майновий стан та доходи до 1 травня року, що настає за звітним. Винятки становлять:

особи, які претендують на податкову знижку – подають декларацію до 31 грудня року, що слідує за звітним;

особи, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання подають декларацію не пізніше як за 60 календарних днів, що передують виїзду.

Отже, дії платника податку на прибуток є неправомірними, оскільки він був зобов'язаний подати податкову декларацію до 1 травня 2022 року.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 2

Основна: [2, с. 122–148; 3, с. 31–41; 4, с. 71 – 82]. Додаткова: [18, с. 1–56; 19, с. 17–37; 21, с. 14; 22, с. 66; 25, с. 48; 27, с. 538; 33, с. 35].

Тема 3. Податковий облік та звітність із податку на додану вартість

Мета проведення семінарського та практичного занять – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності з податку на додану вартість (ПДВ).

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: описувати структуру податкового обліку з податку на додану вартість; знати порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників податку на додану вартість; формулювати поняття "податкове зобов'язання" та "податковий кредит"; знати дати виникнення податкових зобов'язань та права на податковий кредит; знати реквізити податкової накладної та порядок її складання; наводити документи, які можуть замінити податкову накладну; описувати порядок реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних; знати податкові (звітні) періоди з податку на додану вартість; складати податкову декларацію з податку на додану вартість; характеризувати порядок бюджетного відшкодування сум податку на додану вартість.

Питання до семінарського заняття за темою 3

1. Терміни подання особами заяви для реєстрації платниками ПДВ.
2. Випадки корегування податкових зобов'язань і податкового кредиту.

3. Порядок пропорційного віднесення сум витрат платника податку до податкового кредиту.
4. Складання розрахунку корегування до податкової накладної.
5. Типи причин, коли податкова накладна не надається покупцю.
6. Умовні індивідуальні податкові номери в податковій накладній.
7. Порядок складання зведеної податкової накладної.

Питання для самостійного опрацювання за темою 3

1. Перелік осіб, які можуть бути платниками ПДВ.
2. Бюджетне відшкодування ПДВ.
3. Критерії ризиковості податкових накладних.

Перелік тестових завдань до семінарських занять та самостійного опрацювання за темою 3

1. *Обов'язкову реєстрацію особи, як платника ПДВ, здійснюють у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій із постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню, нараховано (сплачено) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує:*
 - а) 150 000 грн без ПДВ;
 - б) 800 000 грн без ПДВ;
 - в) 1 000 000 грн без ПДВ.
2. *У разі обов'язкової реєстрації особи як платника ПДВ реєстраційну заяву подається до податкового органу не пізніше як:*
 - а) 10 числа місяця, що настає за місяцем, у якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій 1 000 000 грн без ПДВ;
 - б) 10 числа місяця, що настає за місяцем, у якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій 1 000 000 грн із ПДВ;
 - в) 10 числа місяця, що настає за місяцем, у якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій 300 000 грн.
3. *Під час здійснення імпорتنих операцій датою виникнення податкових зобов'язань із ПДВ бути вважати:*
 - а) дату отримання грошових коштів;
 - б) дату оприбуткування товарів;
 - в) дату оформлення митної декларації.

4. *Документом, що замінює податкову накладну, може бути:*

- а) прибутковий касовий ордер;
- б) виписка банку;
- в) вантажна митна декларація.

5. *Під час здійсненні платником ПДВ операцій фінансового лізингу податкові зобов'язання та податковий кредит виникають за методом ... :*

- а) останньої події;
- б) нарахувань;
- в) першої події.

6. *За яким методом виникають податкові зобов'язання та податковий кредит під час здійснення операцій з бюджетними установами:*

- а) касовим;
- б) нарахувань;
- в) першої події?

7. *Податкову накладну складають:*

- а) виключно в паперовому вигляді;
- б) виключно в електронному вигляді;
- в) у різній формі за вибором платника податків.

8. *Форму податкової накладної затверджує:*

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Міністерство фінансів України.

9. *Якщо сума операції з продажу товарів становила 240 000 грн із ПДВ, то сума податкового зобов'язання буде становити:*

- а) 40 000 грн;
- б) 30 000 грн;
- в) 200 000 грн?

10. *У якій з наведених декларацій відображено суму ПДВ, яку сплачує платник податку під час імпорту товарів:*

- а) декларації з ПДВ;
- б) вантажній митній декларації;
- в) декларації про майновий стан та доходи?

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 3

1. Особа протягом 12 календарних місяців здійснила оподатковуваних операцій на суму 890 000 грн із ПДВ. Обґрунтуйте обов'язковість реєстрації цієї особи платником ПДВ із посиланням на статті Податкового кодексу України.

2. Платник ПДВ здійснив постачання товарів. Водночас продавець склав податкову накладну, у якій не вказав індивідуальний податковий номер покупця. Оцініть правомірність дій продавця з посиланням на статті Податкового кодексу України.

3. Платника ПДВ протягом п'яти місяців поспіль не подавав до органів Державної податкової служби України декларацію з ПДВ. Контролюючі органи ухвалили рішення щодо анулювання реєстрації такого платника ПДВ. Оцініть правомірність дій контролюючих органів із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 3

Ситуаційне завдання. Українське підприємство 3 січня 2022 року надало послуги бюджетній установі в сумі 400 000 грн із ПДВ. Оплату за надану послугу підприємство отримало 23 лютого 2022 року. Визначте дату виникнення податкових зобов'язань із ПДВ у підприємства, яке надавало послугу бюджетній установі.

Приклад відповіді. Згідно з пп. 14.1.179 Податкового кодексу України, податкове зобов'язання – це загальна сума ПДВ, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді.

Дату виникнення податкового зобов'язання наведено у статті 187 Податкового кодексу України. Так, у п. 187.7 визначено, що датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування коштів на банківський рахунок платника податку або дата отримання компенсації в іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом.

Отже, платник податку, який надав послуги бюджетній установі, має збільшити податкове зобов'язання з ПДВ на дату отримання коштів, тобто 23 лютого 2022 року.

Перелік розрахункових завдань до практичних завдань та самостійної роботи за темою 3

Завдання 1. На основі наведених даних складіть декларацію з ПДВ, визначте суму податкових зобов'язань, податкового кредиту та ПДВ до сплати або відшкодування за січень 2022 року:

було відвантажено продукцію в сумі 540 000 грн із ПДВ;

відвантажено продукцію в Польщу в сумі 180 000 грн;

придбано матеріали в сумі 400 000 грн із ПДВ;

виконано роботи для бюджетної організації в сумі 360 000 грн із ПДВ. На кінець січня 2022 року оплати не отримано.

Завдання 2. На основі наведених даних складіть декларацію з ПДВ, визначте суму податкових зобов'язань, податкового кредиту та ПДВ до сплати або відшкодування:

передано інвентарну тару в оперативний лізинг в сумі 63 000 грн;

відвантажено продукцію в сумі 660 000 грн із ПДВ;

отримано послугу від нерезидента в сумі 150 000 грн із ПДВ;

у компанії з Франції придбано запасні частини для автомобіля на суму 280 000 грн із ПДВ. Вантажну митну декларацію оформлено своєчасно. ПДВ сплачено на митниці.

Завдання 3. На основі наведених даних складіть декларацію з ПДВ, визначте суму податкових зобов'язань, податкового кредиту та ПДВ до сплати або відшкодування:

згідно з вантажною митною декларацією в австрійській компанії придбано молоко в сумі 620 000 грн із ПДВ;

відвантажено продукцію в сумі 180 000 грн із ПДВ;

відвантажено продукцію в Болгарію в сумі 60 000 грн;

отримано орендну плату за будівлю, яка була передана у фінансовий лізинг 10 червня 2021 року на суму 240 000 грн із ПДВ.

Завдання 4. Особа ввозить на митну територію України тютюнову сировину для її перероблення. Митна вартість товару становила 52 000 євро. Визначте суму ПДВ та мита, якщо курс євро на дату складання митної декларації становив 32,79 грн.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 3

Завдання. Підприємство (ПАТ "Конкур") протягом січня 2022 року здійснило такі операції:

було відвантажено продукцію в сумі 540 000 грн із ПДВ;

передано будівлю у фінансовий лізинг в сумі 630 000 грн із ПДВ;

отримано орендну плату за автомобіль, який було передано у фінансовий лізинг у листопаді 2021 року (у сумі 64 000 грн із ПДВ);
відвантажено продукцію в сумі 720 000 грн із ПДВ;
відвантажено продукцію в Канаду в сумі 300 000 грн;
отримано послугу від нерезидента в сумі 360 000 грн із ПДВ. Складено податкову накладну та зареєстровано у Єдиному реєстрі;
придбано матеріали в сумі 660 000 грн із ПДВ;
виконано роботи для бюджетної організації в сумі 240 000 грн із ПДВ.
На кінець січня 2022 року оплати не отримано;
придбано в бельгійської компанії шоколад у сумі 96 000 грн із ПДВ.
Вантажну митну декларацію оформлено своєчасно. ПДВ сплачено на митниці 9 січня 2022 року;
сплачено за послугу нерезиденту в сумі 360 000 грн із ПДВ.
Складіть декларацію з ПДВ за січень 2022 року.

Методичні рекомендації

1. Обчисліть суму податкових зобов'язань ($\text{ПДВ}_{\text{пз}}$) під час постачання товарів:

$$\text{ПДВ}_{\text{пз}} = (\text{БО} \times 20 \%) / 100 \%, \quad (3.1)$$

де БО – база оподаткування податком на додану вартість.

2. Визначте суму податкового кредиту ($\text{ПДВ}_{\text{пк}}$) у разі придбання товарів:

$$\text{ПДВ}_{\text{пк}} = \text{ПДВ}_{\text{тмц}} + \text{ПДВ}_{\text{оз}}, \quad (3.2)$$

де $\text{ПДВ}_{\text{тмц}}$ – сума податків, сплачених платником, у зв'язку із придбанням або виготовленням товарів;

$\text{ПДВ}_{\text{оз}}$ – сума податків, сплачених платником, у зв'язку із придбанням (будівництвом, спорудженням) основних засобів.

3. Визначте суму ПДВ для сплати в бюджет або відшкодування з нього:

$$\text{ПДВ} = \text{ПДВ}_{\text{пз}} - \text{ПДВ}_{\text{пк}}. \quad (3.3)$$

Результат вирішення завдання наведено в табл. 3.1 та 3.2.

Таблиця 3.1

Вирішення розрахункового завдання

№ операції	Податкові зобов'язання, грн	Податковий кредит, грн
1	Обчислюють згідно з п. 187.1 Податкового кодексу України: $540\ 000 : 6 = 90\ 000$	Відсутній
2	Обчислюють згідно з п. 187.6 Податкового кодексу України: $630\ 000 : 6 = 105\ 000$	Відсутній
3	Не відображають з п. 187.6 Податкового кодексу України	Відсутній
4	Обчислюють згідно з п. 187.1 Податкового кодексу України: $720\ 000 : 6 = 120\ 000$	Відсутній
5	Не обчислюють, згідно зі ст. 195 Податкового кодексу України	Відсутній
6	Відсутні	Обчислюють згідно з п. 198.1.2 Податкового кодексу України: $360\ 000 : 6 = 60\ 000$
7	Відсутні	Обчислюють згідно з п. 198.1 Податкового кодексу України: $660\ 000 : 6 = 110\ 000$
8	Не обчислюють, згідно з п. 187.7 Податкового кодексу України	Відсутній
9	Відображають у митній декларації	Обчислюють згідно з пп. 198.1.2 Податкового кодексу України: $96\ 000 : 6 = 16\ 000$
10	Обчислюють згідно з пп. 187.8 Податкового кодексу України: $360\ 000 : 6 = 60\ 000$	Відсутній

Фрагмент декларації з податку на додану вартість

Код рядків	Показники	Обсяги постачання (без ПДВ)	Сума ПДВ
		колонка А	колонка Б
Податкові зобов'язання			
1	Операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою:	–	–
1.1	Операції, що оподатковуються за основною ставкою	1 575 000	315 000
2	Операції з вивезення товарів за межі митної території України	300 000	–
5	Операції, що не є об'єктом оподаткування, операції, які звільнені від оподаткування	64 000	–
6	Послуги, отримані від нерезидента на митній території України	300 000	60 000
9	Усього податкових зобов'язань	–	375 000
Податковий кредит			
10	Придбання товарів/послуг на митній території України	–	–
10.1	з основною ставкою	200 000	40 000
11	Ввезені на митну територію України товари, необоротні активи	–	–
11.1	з основною ставкою	80 000	16 000
13	Послуги, отримані від нерезидента митній території України	300 000	60 000
17	Усього податкового кредиту	–	116 000
Розрахунки за звітний період			
18	Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту (рядок 9 мінус рядок 17 декларації)	–	259 000

Отже, загальна сума податку на додану вартість, яку підприємство має сплатити до бюджету, становить 259 000 грн.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 3

Основна: [2, с. 152–226; 3, с. 44–57; 3, 4, с. 112–143]. Додаткова: [15, с. 13–23; 18, с. 1–56; 24, с. 617; 32, с. 683; 42, с. 108].

Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку

Мета проведення семінарського, практичного заняття і самостійної роботи – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності з акцизного податку.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати порядок отримання ліцензії на виробництво та продаж під-акцизних товарів; знати порядок розрахунку акцизного податку; знати реквізити акцизної накладної та порядок її складання; описувати порядок реєстрації акцизних накладних; складати декларацію про максимальні роздрібні ціни; складати заявки-розрахунки на придбання марок акцизного податку; наводити перелік документів, які подаються до контролюючих органів для придбання марок акцизного податку; знати вартість марок акцизного податку; складати декларацію з акцизного податку.

Питання до семінарського заняття за темою 4

1. Класифікація підакцизних товарів.
2. Особливості реєстрації осіб платниками акцизного податку.
3. Ліцензії на виробництво та торгівлю підакцизними товарами.
4. Акцизна накладна: реквізити та порядок складання.
5. Дата виникнення зобов'язань з акцизного податку.
6. Порядок складання декларації з акцизного податку.
7. Порядок придбання та використання марок акцизного податку.

Питання до самостійної роботи за темою 4

1. Перелік товарів, які не підлягають маркуванню марками акцизного податку.
2. Складання форм-довідок і заявок-розрахунків на виготовлення, придбання марок акцизного податку.
3. Організація роботи акцизних складів.
4. Повернення марок акцизного податку в разі пошкодження.

Перелік тестових завдань до семінарських занять та самостійної роботи за темою 4

1. *Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата:*
 - а) здійснення оплати за товар;
 - б) відвантаження товарів;
 - в) складання вантажної митної декларації.

2. *Датою виникнення податкових зобов'язань щодо постачання електроенергії є дата:*

- а) здійснення оплати за товар;
- б) відвантаження товарів;
- в) складання акту прийому-передавання електроенергії.

3. *Декларацію про встановлення максимальних роздрібних цін подає платник податку два рази на місяць, до:*

- а) 1 та 15 числа місяця;
- б) 10 та 25 числа місяця;
- в) 5 та 20 числа місяця.

4. *Розмір плати за марки акцизного податку встановлює:*

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Міністерство фінансів України.

5. *Максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби встановлюють:*

- а) раз на місяць;
- б) два рази на місяць;
- в) три рази на місяць.

6. *Акцизний податок за ставками в євро розраховують на:*

- а) алкогольні напої;
- б) нафтопродукти;
- в) тютюнові вироби.

7. *Декларацію з акцизного податку подають до контролюючих органів:*

- а) щомісяця;
- б) щокварталу;
- в) щороку.

8. *Мінімальну оптово-роздрібну ціну встановлюють на:*

- а) алкогольні напої;
- б) нафтопродукти;
- в) тютюнові вироби.

9. *Вартість ліцензії для оптової торгівлі тютюновими виробами становить:*

- а) 100 000 грн на рік;
- б) 200 000 грн на рік;
- в) 500 000 грн на рік.

10. Маркування алкогольних напоїв здійснюють у разі, якщо вміст спириту етилового перевищує:

- а) 7 відсотків об'ємних одиниць;
- б) 5 відсотків об'ємних одиниць;
- в) 8,5 відсотків об'ємних одиниць.

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять за темою 4

1. Підприємство вирішило виробляти тютюнові вироби та реалізовувати їх у роздріб. Визначте, яку суму щороку має сплачувати підприємство за ліцензію на виробництво та реалізацію тютюнових виробів, якщо планується, що реалізацію тютюнових виробів буде здійснювати через три магазини. Відповідь обґрунтуйте посиланням на податкове законодавство.

2. Підприємство відвантажило в Німеччину партію алкогольних напоїв. Чи будуть виникати в підприємства податкові зобов'язання з акцизного податку? Відповідь обґрунтуйте посиланням на податкове законодавство.

3. Підприємство реалізовує пиво міцністю 7 відсотків об'ємних одиниць. Водночас підприємство вирішило не наклеювати марки акцизного податку на пляшки пива. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

4. Особа ввозить з Німеччини алкогольні напої на митну територію України, але через форс-мажорні обставини відмовилася від них на користь України. Митні органи нарахували акцизний податок. Оцініть правомірність дій митних органів із посиланням на статті законодавства.

5. Особа ввозить із Казахстану сигарети з фільтром на митну територію України, але через форс-мажорні обставини відмовилася від них на користь України. Митні органи нарахували ввізне (імпортне) мито. Оцініть правомірність дій митних органів із посиланням на статті законодавства.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 4

Ситуаційне завдання. Підприємство реалізовує пиво міцністю п'ять відсотків об'ємних одиниць. Водночас підприємство вирішило не наклеювати марки акцизного податку на пляшки пива. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу.

Приклад відповіді. Відповідно до пп. 14.1.107 Податкового кодексу України марка акцизного податку – це спеціальний знак для маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, віднесений до документів суворого обліку, який підтверджує сплату акцизного податку, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів.

Відповідно до пп. 215.1 Податкового кодексу України пиво належить до підакцизних товарів.

Згідно з пп. 226.6 Податкового кодексу України маркуванню підлягають усі алкогольні напої зі вмістом спирту етилового понад 8,5 відсотка об'ємних одиниць. Маркування вироблених в Україні алкогольних напоїв із вмістом спирту етилового до 8,5 відсотка об'ємних одиниць не здійснюється.

Таким чином, дії платника акцизного податку є правомірними, оскільки міцність пива, яке воно реалізує, не перевищує 8,5 відсотка об'ємних одиниць.

Перелік розрахункових завдань для практичних занять та самостійного вирішення за темою 4

Завдання 1. Підприємство здійснює оптову реалізацію алкогольних напоїв. Протягом січня 2022 року реалізовано:

500 пляшок коньяку (0,5 л);

50 000 пачок сигарет без фільтра за ціною 36 грн із ПДВ за пачку.

Розрахуйте суму акцизного податку та складіть декларацію з акцизного податку з відповідним додатком.

Завдання 2. Підприємство здійснює оптову реалізацію нафтопродуктів та протягом січня 2022 року здійснило такі операції:

50 000 пляшок шампанського (0,75 л);

300 000 пачок сигарет із фільтром за ціною 48 грн із ПДВ за пачку.

Розрахуйте суму акцизного податку та складіть декларацію з акцизного податку з відповідним додатком.

Завдання 3. Підприємство реалізує паливо та протягом січня 2022 року здійснило такі операції: реалізовано бензол об'ємом 20 000 л; реалізовано паливо рідке (мазут) об'ємом 5 000 л. Курс євро на перший день кварталу становив 29,00 грн за 1 євро.

Розрахуйте суму акцизного податку та складіть декларацію з акцизного податку з відповідним додатком.

Завдання 4. Особа ввозить на митну територію України в митному режимі тимчасового ввезення пиво митною вартістю 13 000 євро. Визначте податкові наслідки ввезення алкогольних напоїв у митному режимі тимчасового ввезення, якщо курс євро на дату складання митної декларації становить 32,81 грн.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 4

Завдання. Підприємство здійснює оптову реалізацію тютюнових виробів. Протягом січня 2022 року реалізовано: 300 000 пачок сигарет без фільтра "Ватра" (максимальна роздрібна ціна 30,00 грн із ПДВ); 500 000 пачок сигарет з фільтром "West" (максимальна роздрібна ціна 40,00 грн із ПДВ). Розрахуйте суму акцизного податку та складіть декларацію з акцизного податку з відповідним додатком.

Приклад вирішення. Згідно з п. 221.2 Податкового кодексу України податкове зобов'язання на сигарети обчислюють одночасно за адвалорною та специфічною ставками акцизного податку. Водночас визначена сума податкового зобов'язання з акцизного податку не може бути меншою від встановленого мінімального акцизного податкового зобов'язання.

Мінімальне акцизне податкове зобов'язання (пп. 14.1.114 Податкового кодексу України) – це мінімальна величина податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку з сигарет, виражена у твердій сумі за 1 000 штук сигарет одного найменування, реалізованих на митній території України чи ввезених на митну територію України.

Сума акцизного податку за адвалорною ставкою обчислюється таким чином. Спочатку визначається оподаткований оборот за цінами реалізації за формулою:

$$O = MPЦ \times K, \quad (4.1)$$

де O – оподаткований оборот;

$MPЦ$ – максимальна роздрібна ціна за кожним видом товару (продукції);

K – кількість товару в одиницях вимірювання (пачки сигарет).

Потім обчислюють суму акцизного податку (AP_{adv}) за кожним видом товарів за такою формулою:

$$AP_{adv} = C \times O, \quad (4.2)$$

де C – ставка акцизного податку у відсотках до обороту від реалізації;

O – оподаткований оборот за кожним видом товару.

Акцизний податок за специфічною ставкою (АП_с) розраховують за такою формулою:

$$АП_{с} = С \times К / 1\,000, \quad (4.3)$$

де С – ставка акцизного податку за 1 000 сигарет;

К – кількість товару, у фізичних одиницях вимірювання (шт. сигарет).

Загальна сума акцизного податку (АП_з) обчислюється як сума акцизного податку за адвалорною ставкою та специфічною ставками:

$$АП_{з} = АП_{адв} + АП_{с}. \quad (4.4)$$

Мінімальне акцизне податкове зобов'язання (МАПЗ) обчислюється за формулою:

$$МАПЗ = С_{МАПЗ} \times К / 1\,000, \quad (4.5)$$

де С_{МАПЗ} – ставка акцизного податку за 1 000 сигарет;

К – кількість товару, у фізичних одиницях вимірювання (шт. сигарет).

Порядок вирішення завдання наведено в табл. 4.1 та 4.2.

Таблиця 4.1

Обчислення податкових зобов'язань з акцизного податку

Показники	Розрахована сума, грн
<i>Сигарети без фільтра</i>	
Оподатковуваний оборот	$300\,000 \times 30 = 9\,000\,000$
АП _{адв}	$9\,000\,000 \times 12 / 100 = 1\,080\,000$
АП _с	$300\,000 \times 20 \times 1\,088,64 / 1\,000 = 6\,531\,840$
АП _з	$1\,080\,000 + 6\,531\,840 = 7\,611\,840$
МАПЗ	$300\,000 \times 20 \times 1\,456,33 / 1\,000 = 8\,737\,980$
<i>Сигарети з фільтром</i>	
Оподатковуваний оборот	$500\,000 \times 40 = 20\,000\,000$
АП _{адв}	$20\,000\,000 \times 12 / 100 = 2\,400\,000$
АП _с	$500\,000 \times 20 \times 1\,088,64 / 1\,000 = 10\,886\,400$
АП _з	$2\,400\,000 + 10\,886\,400 = 13\,286\,400$
МАПЗ	$500\,000 \times 20 \times 1\,456,33 / 1\,000 = 14\,563\,300$

Таким чином, за сигаретами без фільтра та сигаретами з фільтром підприємство має сплатити суму мінімального акцизного податкового зобов'язання (8 737 980 та 14 563 300 грн), оскільки вона є більшою, ніж загальна сума акцизного податку (7 611 840 та 13 286 000 грн).

Приклад складання додатка до декларації з акцизного податку

№ з/п	Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Власна назва товару з додатковою інформацією щодо характеристик (у разі наявності)	Максимальна роздрібна ціна (МРЦ) з урахуванням ПДВ та акцизного податку (грн)	Вміст продукції в одиниці товару, на яку встановлено МРЦ (шт.)	Кількість реалізованого (переданого), ввезеного товару в одиницях виміру, на який встановлено МРЦ (шт.)	Оборот з реалізації (передачі), ввезення товару для обчислення за адвалорними ставками (гр. 5 х гр. 7) (грн)	Кількість реалізованого (переданого), ввезеного товару для обчислення за специфічними ставками податку (гр. 6 х гр. 7) (шт.)	Ставки акцизного податку,		Сума акцизного податку, обчислена			Мінімальне податкове зобов'язання, встановлене Кодексом (грн)	Мінімальне податкове зобов'язання з обсягів товару (гр. 15 х гр. 9 / 1000) (грн)	Сума акцизного податку з обсягів товару (гр. 14 або гр. 16, яка з них має більше значення) (грн)
									адвалорні (%)	специфічні (грн)	за адвалорними ставками (гр. 8 х гр. 10) (грн)	за специфічними ставками (гр. 9 х гр. 11 / 1000) (грн)	загальна сума акцизного податку (гр. 12 + гр. 13) (грн)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	2402 20 90 10	Сигарети без фільтра, цигарки	Ватра	30	20	300 000	9 000 000	6 000 000	12	1088,64	1080 000	6 531 840	7 611 840	1456,33	8 737 980	8 737 980
2	2402 20 90 20	Сигарети з фільтром	West	40	20	500 000	20 000 000	10 000 000	12	1088,64	2400 000	10 886 400	13 286 400	1456,33	14 563 300	14 563 300
Усього:							x	x	x	x	x	x	x	x	x	22 937 280

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 4

Основна: [2, с. 235–302; 3, с. 161–177; 4, с. 196–219; 5, с. 163–181].
Додаткова: [6, с. 325; 7, с. 43; 8, с. 11; 9, с. 105; 18, с. 1–56; 20, с. 21–24; 23, с. 142; 28, с. 160; 29, с. 185; 34, с. 160; 35, с. 71; 45, с. 160].

Змістовий модуль 2

Податковий облік та звітність з інших податків та зборів

Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств

Мета проведення семінарського, практичного заняття і самостійної роботи – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності з податку на прибуток підприємств.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: формулювати порядок визначення фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування; характеризувати структуру податкових різниць; наводити методи трансфертного ціноутворення; знати класифікацію основних засобів; розраховувати суму амортизації; знати податкові (звітні) періоди з податку на прибуток підприємств; вміти складати декларацію з податку на прибуток підприємств.

Питання до семінарських занять за темою 5

1. Формування фінансового результату в бухгалтерському обліку.
2. Склад податкових різниць.
3. Амортизація основних засобів.
4. Порядок трансфертного ціноутворення.
5. Порядок заповнення декларації з податку на прибуток підприємств.

Питання до самостійної роботи за темою 5

1. Особливості звільнення від оподаткування податком на прибуток.
2. Оподаткування зовнішньоекономічних операцій.

**Перелік тестових завдань для семінарських занять
та самостійного вирішення за темою 5**

1. До основних засобів належать необоротні активи вартістю понад:

- а) 1 000 грн;
- б) 20 000 грн без ПДВ;
- в) 6 000 грн із ПДВ.

2. За скількома групами основних засобів не встановлено мінімально допустимі терміни корисного використання:

- а) двома групи;
- б) чотирма групи;
- в) шістьма групами?

3. Платники податку мають право використовувати річний звітний період у разі, якщо річний дохід минулого року не перевищив:

- а) 5 000 000 грн;
- б) 40 000 000 грн;
- в) 10 000 000 грн.

4. Який метод амортизації не можна використовувати в податковому обліку:

- а) кумулятивний;
- б) виробничий;
- в) прямолінійний?

5. Фінансовий результат до оподаткування ... на суму амортизації, розрахованої за правилами бухгалтерського обліку:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) залишається незмінним.

6. Фінансовий результат до оподаткування ... на суму амортизації, розрахованої за правилами Податкового кодексу України:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) залишається незмінним.

7. Платники податку, які застосовують квартальний звітний (податковий) період, мають подавати декларацію з податку на прибуток протягом:

- а) 40 календарних днів, наступних за звітним кварталом;
- б) 60 календарних днів, наступних за звітним кварталом;
- в) 20 календарних днів, наступних за звітним кварталом.

8. У бухгалтерському обліку строк амортизації комп'ютера становить 5 років. У податковому обліку – 4 роки. Який строк амортизації має застосовуватися в податковому обліку:

- а) 4 роки;
- б) 5 років;
- в) 9 років?

9. Операцію визнають контрольованою, якщо одночасно дотримано таких умов: загальний дохід платника за рік понад ... грн, а сума операцій за рік із контрагентом перевищила 10 000 000 грн:

- а) 5 000 000 грн;
- б) 20 000 000 грн;
- в) 150 000 000 грн.

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 5

1. Юридична особа отримала дохід за рік у розмірі 30 000 000 грн (з урахуванням ПДВ) та вирішила застосовувати річний звітний період із податку на прибуток підприємств. Оцініть правомірність дій платника податку із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

2. На балансі підприємства обліковують меблі. У бухгалтерському обліку строк експлуатації сім років, у податковому обліку – вісім років. Який строк амортизації мають застосовуватися в податковому обліку? Дайте відповідь з посиланням на Податковий кодекс України.

3. На балансі підприємства обліковують тварини. У бухгалтерському обліку строк експлуатації сім років, у податковому обліку – п'ять років. Який строк амортизації мають застосовуватися в податковому обліку? Дайте відповідь з посиланням на Податковий кодекс України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 5

Ситуаційне завдання. На балансі підприємства обліковуються передавальні пристрої. Згідно з наказом про облікову політику в податковому обліку, було встановлено строк амортизації, який дорівнює 8 років. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Згідно з п. 14.1.3 Податкового кодексу України амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Нормами п. 138.3.3 Податкового кодексу України встановлено, що мінімально допустимий строк амортизації передавальних пристроїв (група 3 основних засобів) становить 10 років.

Таким чином, дії платника податку на прибуток є неправомірними, оскільки він мав амортизувати передавальні пристрої мінімум 10 років.

Перелік розрахункових завдань до практичних занять за темою 5

Завдання 1. За допомогою методу ціни перепродажу встановіть відповідність ціни операції принципу "витагнутої руки":

У контрольованій операції покупець придбав товар у кількості 5 000 одиниць за ціною 100 грн за одиницю, а продав товар за ціною 110 грн за одиницю.

У зіставних неконтрольованих операціях була така пропорція від купівлі/продажу 5 000 од. товару:

95 грн – 103 грн;

101 грн – 109 грн;

99 грн – 107 грн.

Завдання 2. За допомогою методу порівняння неконтрольованої ціни встановіть відповідність ціни операції принципу "витагнутої руки":

У контрольованій операції товари продавали за ціною 57 грн.

У зіставних неконтрольованих операціях аналогічні товари продавали за такими цінами: 48, 52, 56, 58, 60 та 62 грн.

Завдання 3. Підприємство сплачує податки відповідно до Податкового кодексу України. Річний дохід 60 млн грн із ПДВ. Розрахуйте суму податку на прибуток та складіть податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за такими даними:

На 01.01.2020 р. підприємство має такі основні засоби з балансовою вартістю (застосовано прямолінійний метод нарахування амортизації):

будівля заводоуправління – первісна вартість 1 300 000 грн, ліквідаційна вартість – 6 000 грн. Строк експлуатації 25 років;

вантажний автомобіль (для перевезення продукції) – первісна вартість 230 000 грн, ліквідаційна вартість – 2 000 грн. Строк використання – 9 років.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 5

Завдання. Підприємство сплачує податки відповідно до Податкового кодексу України. Складіть податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за такими даними:

1. Дохід від діяльності становив 54 000 000 грн із ПДВ.
2. Фінансовий результат до оподаткування – прибуток 4 000 000 грн.
3. Податкові різниці.

3.1. Амортизація.

На 01.01.2022 р. підприємство має такі основні засоби з балансовою вартістю (використано прямолінійний метод нарахування амортизації):

будівля – первісна вартість 1 500 000 грн, ліквідаційна вартість – 6 000 грн. У бухгалтерському обліку строк експлуатації 30 років, у податковому обліку строк експлуатації 31 рік;

комп'ютери – первісна вартість 80 000 грн, ліквідаційна вартість – 6 000 грн. У бухгалтерському обліку строк експлуатації два роки, у податковому обліку – три роки;

меблі – первісна вартість 79 000 грн, ліквідаційна вартість – 6 000 грн. Строк використання сім років. У бухгалтерському обліку строк експлуатації сім років, у податковому обліку – сім років;

3.2. Фінансові операції.

Сплачено суму роялті нерезиденту щодо об'єктів, права інтелектуальної власності – 70 000 грн.

Сплачено суму коштів неприбутковій організації – 90 000 грн (оподатковуваний прибуток за 2019 рік становив 800 000 грн).

Виплачено дивіденди – 2 600 000 грн.

Приклад вирішення

Згідно з пп. 134.1.1 об'єктом оподаткування є прибуток, який будуть визначати шляхом коригування суми фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування на суму податкових різниць.

У цьому випадку дохід платника податку без урахування непрямих податків становить 45 000 000 грн, тому ним в обов'язковому порядку має бути зроблено корегування фінансового результату до оподаткування.

Розрахуйте податкові різниці.

1. Сума амортизації за прямолінійним методом розраховують за такими формулами:

$$A = \frac{AB}{C}, \quad (5.1)$$

де А – річна сума амортизаційних відрахувань;

АВ – амортизована вартість об'єкта основних засобів;

С – строк корисного використання об'єкта основних засобів;

$$AB = PB - LB, \quad (5.2)$$

де PB – первісна вартість основних засобів;

LB – ліквідаційна вартість основних засобів.

Згідно з пп. 138.3.3 Податкового кодексу України мінімально допустимі терміни амортизації основних засобів використовуються з урахуванням таких умов:

коли терміни корисного використання об'єкта основних засобів в бухгалтерському обліку менше, ніж мінімально допустимі строки амортизації основних засобів, то для розрахунку амортизації використовуються строки, встановлені Податковим кодексом України;

коли терміни корисного використання об'єкта основних засобів в бухгалтерському обліку дорівнюють або є більшими, ніж ті, що встановлені Податковим кодексом України, то для розрахунку амортизації використовуються терміни корисного використання об'єкта основних засобів, встановлені в бухгалтерському обліку.

Тому розрахуйте амортизацію (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Сума амортизаційних відрахувань

Об'єкти основних засобів	Бухгалтерська амортизація, грн	Податкова амортизація, грн
Будівля	$1\,500\,000 - 6\,000 / 30 = 49\,800$	$1\,500\,000 - 6\,000 / 31 = 48\,194$
Комп'ютери	$80\,000 - 6\,000 / 2 = 37\,000$	$80\,000 - 6\,000 / 3 = 24\,667$
Меблі	$79\,000 - 6\,000 / 7 = 10\,429$	$79\,000 - 6\,000 / 7 = 10\,429$
Усього	97 229	83 290 грн

Згідно з пп. 140.5.7 Податкового кодексу України податкові різниці має бути збільшено на суму роялті нерезиденту щодо об'єктів, права інтелектуальної власності щодо яких вперше виникли в резидента України (за даними завдання – 70 000 грн).

Згідно з пп. 140.5.9 Податкового кодексу України, податкові різниці має бути збільшено на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітнього (податкового) року неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій, у розмірі, що перевищує 4 відсотки оподатковуваного прибутку попереднього звітнього року.

За даними завдання встановлена межа дорівнює:

$$800\,000 \times 4\% / 100\% = 32\,000 \text{ грн.}$$

$$\text{Податкова різниця} - 90\,000 - 32\,000 = 58\,000 \text{ грн.}$$

Отже, податкові різниці має бути збільшено на 58 000 грн.

Згідно з пп. 140.4.1. Податкового кодексу України, податкові різниці має бути зменшено на суму виплачених дивідендів (тобто на 2 600 000 грн).

Загальна сума податкових різниць = $97\,229 + 70\,000 + 58\,000 - 83\,290 - 2\,600\,000 = -2\,458\,061$ грн (зменшуємо фінансовий результат до оподаткування).

$$\text{Сума податкових зобов'язань} = ((4\,000\,000 - 2\,458\,061) \times 18\%) / 100\% = 277\,549 \text{ грн.}$$

Приклад складання декларації з податку на прибуток підприємств наведено в табл. 5.2

Таблиця 5.2

Фрагмент декларації з податку на прибуток підприємств

Показники	Коди рядків	Сума
Дохід від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку	01	54 000 000
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	02	4 000 000
Різниці, які виникають, відповідно до Податкового кодексу України (+, -)	03 P1	- 2 458 061
Об'єкт оподаткування (рядок 02 + рядок 03 P1) (+, -)	04	1 541 939
Податок на прибуток (рядок 04 × 18 / 100)	06	277 549

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 5

Основна: [2, с. 306–362; 3, с. 385–422; 3, с. 122–139; 4, с. 214–240; 5, с. 136–183]. Додаткова: [16, с. 56–59; 18, с. 1–56; 39, с. 179; 44, с. 369].

Тема 6. Податковий облік та звітність із податку на доходи фізичних осіб

Мета проведення семінарського, практичного заняття і самостійної роботи – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб податковими агентами та фізичними особами-громадянами.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати поняття "податкова знижка"; знати перелік витрат, що входять до складу податкової знижки та документи, якими підтверджено право на неї; знати порядок застосування податкової соціальної пільги (ПСП); формулювати категорії осіб, які мають право на ПСП та документи, якими підтверджено право на неї; складати декларацію про майновий стан і доходи; складати податковий розрахунок за формою № 1ДФ.

Питання до семінарських занять за темою 6

1. Склад доходів платника податку.
2. Документальне підтвердження права на податкову соціальну пільгу.
3. Документальне підтвердження права на податкову знижку.
4. Порядок складання декларації про майновий стан та доходи.
5. Порядок складання податкового розрахунку за формою № 1 ДФ.

Питання для самостійного опрацювання за темою 6

1. Особи, відповідальні за нарахування податку за окремими видами доходів.
2. Обов'язки платників податку щодо ведення обліку.
3. Особи, які не подають декларацію про майновий стан та доходи.
4. Перелік ознак доходів і ПСП.

Перелік тестових запитань до семінарських занять та самостійної роботи за темою 6

1. Для обчислення межі застосування ПСП використовують:

- а) мінімальну заробітну плату;
- б) прожитковий мінімум для працездатної особи;
- в) прожитковий мінімум для непрацездатної особи.

2. Вдівцю, який не має дітей віком до 18 років, нараховано заробітну плату за січень 2022 року в розмірі 3 000 грн. На яку категорію ПСП вдівець може претендувати:

- а) 50 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- б) 75 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- в) не має права?

3. Чорнобилець II категорії (заробітна плата за місяць – 5 900 грн), у якого троє дітей віком до 18 років, буде мати право на ПСП у розмірі:

- а) 50 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- б) 75 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- в) 100 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи.

4. Якщо сума заробітної плати робітника становить 3 920 грн, то на яку суму будуть нараховувати єдиний соціальний внесок 2021 року:

- а) 3 000 грн;
- б) 6 000 грн;
- в) 4 723 грн?

5. Якщо заробітна плата робітника становить 155 000 грн, то на яку суму будуть нараховувати єдиного соціального внеску 2021 року:

- а) 155 000 грн;
- б) 90 000 грн;
- в) 62 595 грн?

6. Інвалід III групи має право на ПСП у розмірі:

- а) 50 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- б) 75 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- в) 100 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи.

7. Податкову декларацію з податку на доходи фізичних осіб, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання, має бути подано:

- а) не пізніше за 60 календарних днів, що передують виїзду;
- б) не пізніше за 30 календарних днів, що передують виїзду;
- в) не пізніше за 10 календарних днів, що передують виїзду.

8. Коефіцієнт для визначення частини суми процентів за іпотечними кредитами, розраховується діленням:

- а) фактичної площі житла на мінімальну площу житла;
- б) мінімальної площі житла на фактичну площу житла;
- в) мінімальної загальної площі житла на 1.

9. Якщо у платника податку четверо дітей до 18 років, то межа застосування ПСП у 2021 році буде становити:

- а) 12 720 грн;
- б) 9 880 грн;
- в) 9 000 грн.

10. Фізична особа-громадянин має право подавати декларацію про майновий стан та доходи до:

- а) 1 травня;
- б) 1 квітня;
- в) 31 грудня.

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 6

1. Витрати на навчання в закладі освіти платника податку 2020 р. становили 26 000 грн, а 2021 р. – 21 000 грн. За підсумками 2020 року декларацію не подавали, а за підсумками 2022 року платник податків включив до складу витрат на навчання 47 000 грн. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на статті Податкового кодексу України.

2. Фізична особа протягом 2021 року продала два легкові автомобілі вартістю 800 000 та 920 000 грн. Водночас фізична особа сплатила податок на доходи фізичних осіб у розмірі 32 500 грн. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

3. Фізична особа-резидент отримала в 2021 році спадок від бабусі в сумі 500 000 грн. Чи буде виникати в цьому разі обов'язок щодо сплати податку на доходи фізичних осіб? Відповідь підтвердить посиланням на статті Податкового кодексу України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 6

Ситуаційне завдання. Фізична особа протягом 2021 року продала дві квартири вартістю 3 500 000 грн та 4 620 000 грн. Водночас нею було

сплачено податок на доходи фізичних осіб у розмірі 150 000 грн. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Згідно з п. 172.1 Податкового кодексу України дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) не частіше одного разу протягом звітного податкового року житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку, та за умови перебування такого майна у власності платника податку понад три роки, не оподатковується.

Згідно з п. 172.2 Податкового кодексу України дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного року більш як одного з об'єктів нерухомості, підлягає оподаткуванню за ставкою 5 % від суми доходу.

Отже, продаж квартири за 3 500 000 грн не оподатковують, а в разі продажу квартири за 4 620 000 грн фізична особа має сплатити податок на доходи фізичних осіб у розмірі 231 000 грн.

Перелік розрахункових завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 6

Завдання 1. Протягом місяця було нараховано заробітну плату: робітникові 1 – з/п 4 250 грн, учню коледжу за бюджетні кошти (без отримання стипендії);

робітникові 2 – з/п 7 000 грн, який має двох дітей до 18 років;

Визначте суму податкової соціальної пільги (за наявності) та суму податку на доходи фізичних осіб.

Завдання 2. Протягом місяця було нараховано заробітну плату:

робітникові 1 – з/п 4 000 грн, студенту бюджетної форми навчання з отриманням стипендії;

робітникові 2 – з/п 6 300 грн, який має двох дітей до 18 років;

Визначте суму податкової соціальної пільги (за наявності) та суму податку на доходи фізичних осіб.

Завдання 3. Протягом місяця було нараховано заробітну плату:

робітникові 1 – з/п 2 910 грн;

робітникові 2 – з/п 5 800 грн, який утримує дитину з інвалідністю.

Визначте суму податкової соціальної пільги (за наявності) та суму податку на доходи фізичних осіб.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 6

Завдання. Протягом грудня 2021 року на підприємстві нараховували заробітну плату:

робітникові 1 – 16 200 грн, який є багатодітним батьком (четверо дітей віком до 18 років);

робітникові 2 – 2 930 грн, що має інвалідність II групи та є Героєм Соціалістичної праці;

робітникові 3 – 5 600 грн, який має двох дітей віком до 18 років, одна з яких має інвалідність;

робітникові 4 – 2 100 грн, що є колишнім в'язнем концентраційних таборів.

Визначте суму податкової соціальної пільги (за наявності) та суму податку на доходи фізичних осіб.

Приклад вирішення. Розрахунок податку виконують за такою за формулою:

$$\text{ПДФО} = (\text{БО} - \text{ПСП}) \times \text{Ст}, \quad (6.1)$$

де ПДФО – величина податку з доходів фізичних осіб;

БО – база податку, що дорівнює кількісному значенню загального місячного оподаткованого доходу;

ПСП – податкова соціальна пільга (за наявності);

Ст – ставка податку.

Ставка податку становить 18 % від об'єкта оподаткування (пп. 167.1 Податкового кодексу України).

Згідно з п. 169.1 Податкового кодексу України платник податку має право на зменшення суми місячного доходу, отриманого у вигляді заробітної плати, на суму ПСП.

ПСП застосовують до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного місяця як заробітна плата, якщо його розмір не перевищує суми, яка дорівнює сумі місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень (пп. 169.4.1 Податкового кодексу України). 2021 року ця сума становить $= 2\,270 \times 1,4 = 3\,180$ грн.

Податкову соціальну пільгу застосовують в розмірі (стаття 169 Податкового кодексу України):

I категорія: у розмірі, що дорівнює 50 % розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленому на 1 січня звітного року, – для будь-якого платника податку (2021 року сума дорівнює $2\,270 \times 0,5 = 1\,135,00$ грн);

II категорія: у розмірі, що дорівнює 100 % суми пільги, визначеної у першому пункті, – для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, – у розрахунку на кожну таку дитину (2021 року сума дорівнює $2\,270 \times 0,5 = 1\,135,00$ грн);

III категорія: у розмірі, що дорівнює 150 % суми пільги, визначеної у першому пункті (2021 року сума дорівнює $2\,270 \times 0,75 = 1\,702,50$ грн);

IV категорія: у розмірі, що дорівнює 200 % суми пільги, визначеної у першому пункті (2021 року сума дорівнює $2\,270 \times 1 = 2\,270$ грн).

Згідно з нормами пп. 169.3.1. Податкового кодексу України ПСП застосовують за однією більшою з обставин (окрім випадку, коли особа, яка претендує на пільгу має двох чи більше дітей, одна з яких має інвалідність – у цьому разі платник податку має право на ПСП за двома обставинами).

Результати розрахунку податку наведено в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Розрахунок податку на доходи фізичних осіб

Робітники	Сума податку на доходи фізичних осіб, грн
1	ПСП не застосовують, оскільки сума заробітної плати перевищує межу застосування ПСП ($2\,270 \times 1,4 \times 4$ дітей = 12 710). Податок – $16\,200 \times 18 \% / 100 \% = 2\,916$
2	Згідно зі статтею 169 Податкового кодексу України платник податку має право на дві категорії ПСП, але застосовують одну – більшу за розміром. Податок ($(2\,930 - 2\,270) \times 18 \% / 100 \% = 118,80$
3	Згідно з пп. 169.3.1 Податкового кодексу України, платник податку має право на дві категорії пільги. Податок ($(5\,600 - 1\,135,00 - 1\,702,50) \times 18 \% / 100 \% = 497,25$
4	Платник податку претендує на податкову соціальну пільгу IV категорії. Податок ($(2\,100 - 2\,270) \times 18 \% / 100 \% = 0$

Отже, сума податку на доходи фізичних осіб становить: робітнику 1 – 2 916 грн; робітнику 2 – 118,80 грн; робітнику 3 – 497,25 грн; робітнику 4 – 0 грн.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 6

Основна: [2, с. 369–415; 3, с. 197–213; 4, с. 298–337]. Додаткова: [10, с. 101–110; 12, с. 136–143; 13, с. 121–125; 14, с. 45–57; 17, с. 36–50; 18, с. 1–56; 26, с. 45; 41, с. 102; 43, с. 166; 45, с. 86–96; 46, с. 250–261].

Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів

Мета проведення семінарського і практичного занять – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності з інших податків та зборів.

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: описувати структуру податкового обліку з екологічного податку, рентної плати та місцевих податків, зборів; складати податкову декларацію з екологічного податку, рентної плати та місцевих податків та зборів; характеризувати порядок встановлення лімітів на скиди та розміщення відходів; описувати порядок видачі державними органами дозволів на спеціальне водокористування; характеризувати порядок встановлення лімітів на споживання водних ресурсів; знати особливості зменшення бази оподаткування з податку на майно.

Питання до семінарських занять за темою 7

1. Порядок обліку екологічного податку.
2. Порядок обліку рентної плати.
3. Облік місцевих податків.

Питання до самостійної роботи за темою 7

1. Облік місцевих зборів.
2. Порядок отримання дозволу на спеціальне використання води.
3. Отримання ліцензії на користування радіочастотним ресурсом.

Перелік тестових завдань для семінарських занять та самостійного опрацювання за темою 7

1. Ставки екологічного податку за викиди в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення забруднюючих речовин, для II класу небезпечності становлять:

- а) 4 016,11 грн;
- б) 598,40 грн;
- в) 17 536,42 грн.

2. За розміщення відходів на звалищах, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів, ставки екологічного податку збільшуються у ... рази:

- а) 2;
- б) 3;
- в) 4.

3. Житлово-комунальні підприємства застосовують до ставок рентної плати за спеціальне використання води коефіцієнт, який дорівнює:

- а) 2;
- б) 3;
- в) 0,3.

4. У разі перевищення водокористувачами річного ліміту використання води рентну плату за спеціальне використання води сплачують у ... розмірі:

- а) двократному;
- б) трикратному;
- в) п'ятикратному.

5. База оподаткування об'єкта житлової нерухомості (квартири) фізичної особи-громадянина, зменшено на:

- а) 50 м²;
- б) 30 м²;
- в) 60 м².

6. Ставки податку для об'єктів житлової нерухомості встановлюють у розмірі, що не перевищує ... відсотка розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня звітного року:

- а) 1,5;
- б) 3;
- в) 0,3.

7. Об'єктом оподаткування транспортним податком є легкові автомобілі, середньоринкова вартість яких становить понад ... розмірів мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня звітного року:

- а) 120;
- б) 300;
- в) 375.

8. Декларацію з екологічного податку подають протягом:

- а) 20 календарних днів, після закінчення звітного періоду;
- б) 40 календарних днів, після закінчення звітного періоду;
- в) 60 календарних днів, після закінчення звітного періоду;

9. Податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно фізичними особами-громадянами сплачують протягом:

- а) 30 календарних днів після отримання податкового повідомлення;
- б) 90 календарних днів після отримання податкового повідомлення;
- в) 60 календарних днів після отримання податкового повідомлення.

10. Податкове повідомлення-рішення про сплату плати за землю має бути надіслано фізичній особі не пізніше за:

- а) 1 квітня;
- б) 1 травня;
- в) 1 липня.

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 7

1. У підприємства відсутній дозвіл на спеціальне використання водних ресурсів. У якому розмірі підприємство має сплачувати рентну плату за використання води? Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на статті Податкового кодексу України.

2. Загальна площа жилого дому складає 190 м². З якої площі має бути сплачено податок на нерухоме майно? Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на статті Податкового кодексу України.

3. Особа із другою групою інвалідності має земельну ділянку площею 2,9 га. Якою буде база оподаткування із земельного податку для неї? Надайте обґрунтовану відповідь із посиланням на статті Податкового кодексу України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 7

Ситуаційне завдання. Фізична особа має житловий будинок площею 360 м². За підсумками 2021 року їй було надіслано податкове повідомлення, у якому було вказано суму податку на нерухоме майно в розмірі 20 500 грн. Наскільки правомірними є дії контролюючих органів. Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на статті Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Пп. 266.4.1 Податкового кодексу України передбачено, що базу оподаткування податком на нерухоме майно для житлових будинків зменшено на 120 м². Таким чином, базою оподаткування буде площа, яка дорівнює 240 м².

Згідно з пп. 266.5.1. Податкового кодексу України, ставка податку на нерухоме майно становить 1,5 % розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного року, за 1 м² бази оподаткування.

Сума податку дорівнює $240 \times ((4\ 723 \times 1,5 \%) / 100 \%) = 17\ 004$ грн.

Отже, сума податку буде становити 17 004 грн, а не 20 500 грн, як було вказано в податковому повідомленні-рішенні від контролюючих органів.

Перелік розрахункових завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 7

Завдання 1. Підприємство розташовано в Закарпатській області та використовує поверхневі водні ресурси річки Тиса. Ліміт водоспоживання на рік становить 22 000 м³. Фактично підприємство використало 25 200 м³. Розрахуйте суму рентної плати за спеціальне використання води?

Завдання 2. Промислове підприємство здійснило скиди та розміщення забруднюючих речовин: викиди у водні об'єкти (озеро): фосфати – 15 т; нітрати – 7 т. Визначте суму екологічного податку.

Завдання 3. Розрахуйте суму земельного податку для фізичної особи (I групи інвалідності), якщо він має:

0,25 гектари земельної ділянки під дачним будівництвом (грошова оцінка – 11 000 грн за га);

0,19 гектари земельної ділянки для ведення садівництва (грошова оцінка – 6 200 грн за га);

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 7

Завдання. Промислове підприємство здійснило викиди в повітря забруднюючих речовин: викиди в повітря: озон – 2,5 т; фенол – 0,75 т; ртуть – 3 т. Визначте суму екологічного податку.

Приклад вирішення. Згідно зі ст. 249 Податкового кодексу України суми екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне

повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення ($V_{зр}$), обчислюють за такою формулою (7.1):

$$V_{зр} = OB \times C_T, \quad (7.1)$$

де OB – обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

C_T – ставка податку за тону викидів.

Ставки екологічного податку наведено в пп. 243.1 та 243.2 Податкового кодексу України.

Розрахунок екологічного податку наведено в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Обчислення суми рентної плати

Забруднююча речовина	Сума екологічного податку, грн
Озон	$2,5 \times 2\,451,84 = 6\,129,60$
Фенол	$0,75 \times 11\,128,67 = 8\,346,50$
Ртуть	$3 \times 103\,931,28 = 311\,793,84$

Загальна сума екологічного податку буде становити 326 269,94 грн.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 7

Основна: [1, с. 26–205; 2, с. 515–583; 4, с. 326–347]. Додаткова: [16, с. 627–633; 18, с. 1–56; 30, с. 259; 36, с. 172; 37, с. 58; 38, с. 259].

Тема 8. Податковий облік та звітність з єдиного податку

Мета проведення семінарського, практичного заняття і самостійної роботи – вивчення порядку ведення податкового обліку та складання податкової звітності суб'єктами малого підприємництва на альтернативних системах оподаткування (АСО).

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: характеризувати АСО; описувати порядок переходу на АСО; знати порядок визнання доходів суб'єктів малого підприємництва; формулювати методи податкового обліку доходів і витрат; складати податкову декларацію з єдиного податку, оцінювати доцільність переходу суб'єктів малого підприємництва на АСО.

Питання до семінарських занять за темою 8

1. Порядок переходу на суб'єктів малого підприємництва на АСО.
2. Склад доходів платника єдиного податку.
3. Податки, які не сплачує платник єдиного податку.
4. Облік та складання звітності платниками єдиного податку.

Питання до самостійної роботи за темою 8

1. Застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку.
2. Пропорції сплати єдиного податку платниками IV групи.

Перелік тестових завдань до семінарських занять та самостійної роботи за темою 8

1. Рішення про перехід на спрощену систему оподаткування може бути прийнято:

- а) не більше за двох разів на рік;
- б) не більше за трьох разів на рік;
- в) не більше за один раз на рік.

2. Заяву про перехід на спрощену систему оподаткування подають не пізніше ніж за ... календарних днів до початку календарного кварталу:

- а) 10;
- б) 5;
- в) 15.

3. Доходи платника єдиного податку відображають у момент:

- а) їхнього отримання;
- б) відвантаження продукції;
- в) отримання продукції від продавця.

4. Ставка єдиного податку для платників I групи залежить від:

- а) мінімальної заробітної плати;
- б) прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- в) прожиткового мінімуму для непрацездатної особи.

5. Ставка єдиного податку для платників II групи залежить від:

- а) мінімальної заробітної плати;
- б) прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- в) прожиткового мінімуму для непрацездатної особи.

6. Звітним періодом для платників єдиного податку I, II та IV груп є календарний ...

- а) місяць;
- б) квартал;
- в) рік.

7. Платники єдиного податку I та II груп сплачують єдиний податок шляхом авансового внеску не пізніше як ... числа поточного місяця:

- а) 10;
- б) 20;
- в) 15.

8. Платник єдиного податку не сплачує:

- а) плату за землю;
- б) збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства;
- в) збір за використання води.

9. Платники єдиного податку III групи подають податкову декларацію з єдиного податку протягом ... днів після закінчення звітного кварталу:

- а) 10;
- б) 20;
- в) 40.

10. Платники єдиного податку IV групи за третій квартал сплачують ... відсотків річної суми податку:

- а) 10;
- б) 50;
- в) 30.

Перелік ситуаційних завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 8

1. Фізична особа-підприємець (річний дохід 5 200 000 грн) вирішила із 2022 року перейти на III групу єдиного податку. Чи є законним такий перехід? Відповідь обґрунтуйте посиланням на статті Податкового кодексу України.

2. Платник єдиного податку першої групи сплатив за 2021 рік суму єдиного податку в розмірі 2 500 грн. Наскільки правомірними є дії платника єдиного податку? Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

3. Платник єдиного податку IV групи подав декларацію з єдиного податку за 2022 рік 25 лютого того самого року. Наскільки правомірними є дії платника єдиного податку? Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 8

Ситуаційне завдання. Платник єдиного податку II групи сплатив суму єдиного податку за січень 2022 року 22 січня того самого року. Наскільки правомірними є дії платника єдиного податку? Дайте обґрунтовану відповідь із посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

Приклад відповіді. Згідно з п. 295.1 Податкового кодексу України платники єдиного податку I групи сплачують єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше як 20 числа поточного місяця.

Таким чином, платник податку вчинив неправомірно, оскільки порушив термін сплати авансового внеску.

Перелік розрахункових завдань до практичних занять та самостійної роботи за темою 8

Завдання 1. Підприємство – платник податку на прибуток бажає із 2022 р. перейти на сплату єдиного податку. Із цією метою 3 грудня 2021 року ним було подано відповідну заяву до податкової інспекції. Водночас виручка за 11 місяців 2021 року становила 992 000 грн, зокрема:

394 000 грн – за бартерними операціями;

598 000 грн – за відвантаженими, але не оплаченими товарами.

Яку суму виручки має бути відображено в заяві?

Завдання 2. У березні 2022 року підприємство уклало договір щодо продажу обладнання. Вартість його продажу – 50 000 грн. Обладнання було придбано у квітні 2020 року. Залишкова вартість обладнання становить 28 000 грн. Визначте суму єдиного податку.

Завдання 3. Юридична особа – платник єдиного податку (III група) з 1 липня 2020 року став платником ПДВ і перейшов на ставку єдиного податку 3 %. До вказаної дати підприємство перебувало на ставці 5 %. Визначте суму доходу платника єдиного податку за такими операціями:

реалізовано товар на суму 120 000 грн (із ПДВ);

отримано передоплату за товар в сумі 3 000 грн (із ПДВ);

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 8

Завдання. Сільськогосподарський товаровиробник, який є платником єдиного податку IV групи, здійснює діяльність не в гірських зонах і не на поліських територіях, на 1 січня 2022 року має у власності:

360 га пасовищ. Грошова оцінка – 15 000 грн;

45 га земель водного фонду. Грошова оцінка – 38 000 грн;

115 га сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту. Грошова оцінка одного гектара – 62 000 грн.

Розрахуйте суму єдиного податку.

Приклад вирішення. Згідно з пп. 295.9.1 Податкового кодексу України, платники єдиного податку IV групи самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня за ставками, наведеними в п. 293.9. Податкового кодексу України.

Розрахунок єдиного податку (ЄП) здійснюється за формулою 8.1:

$$\text{ЄП} = \text{П}_{\text{зд}} \times \text{ГО} \times \text{С}_{\text{п}} / 100 \%, \quad (8.1)$$

де $\text{П}_{\text{зд}}$ – площа земельної ділянки, га;

ГО – грошова оцінка відповідної земельної ділянки, грн;

$\text{С}_{\text{п}}$ – ставка податку, %.

Розрахунок суми єдиного податку наведено в табл. 8.1

Таблиця 8.1

Розрахунок суми єдиного податку

Земельні ділянки	Сума єдиного податку, грн
Пасовища	$100 \times 40\,000 \times 0,95 / 100 = 38\,000$
Землі водного фонду	$50 \times 10\,000 \times 0,57 / 100 = 2\,850$
С/г угіддя в умовах закритого ґрунту	$20 \times 120\,000 \times 2,43 / 100 = 58\,320$

Загальна сума єдиного податку становить 99 170 грн.

Рекомендована література для самостійної роботи за темою 8

Основна: [2, с. 614–671; 3, с. 241–248; 4, с. 349–355]. Додаткова: [18, с. 1–56; 31, с. 199].

Рекомендована література

Основна

1. Котляров Є. І. Ресурсне та місцеве оподаткування : навч. посіб. для студ. спец-ті 8.03050803 "Оподаткування" / Є. І. Котляров, С. В. Антоненко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 268 с.
2. Іванов Ю. Б. Податковий облік і звітність : підручник / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. – Київ : Знання, 2011. – 710 с.
3. Найденко О. Є. Організація податкового процесу : навч. посіб. / О. Є. Найденко, К. В. Давискіба. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 268 с.
4. Податкова система [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
5. Фінанси : навч. посіб. / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. Є. Найденко [та ін.] ; за заг. ред. І. В. Журавльової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 330 с.

Додаткова

6. Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 87. – С. 235.
7. Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року № 408 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 43. – С. 43.
8. Деякі питання запровадження марок акцизного податку нового зразка для алкогольних напоїв і тютюнових виробів : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 року № 627 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 95. – С. 11.
9. Деякі питання маркування алкогольних напоїв : постанова Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 року № 74 // Офіційний вісник України. – 2020. – № 17. – С. 105.
10. Найденко А. Е. Зарубежная практика налогообложения доходов физических лиц на местном и региональном уровнях / А. Е. Найденко, Гаврик Е. В. // Налоги и финансовое право. – 2015. – № 6. – С. 101–110.

11. Найденко А. Е. Методы налогового учета: плюсы и минусы для государства и налогоплательщика / А. Е. Найденко // Бизнес Информ – 2008. – № 8. – С. 66–70.

12. Найденко А. Е. Теоретическое обоснование дифференциации ставок налога на доходы физических лиц с учетом показателей регионального развития / А. Е. Найденко // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2013. – № 1. – С. 136–143.

13. Найденко О. Є. Вплив регулятивного потенціалу податку на доходи фізичних осіб на соціальний захист населення / О. Є. Найденко, В. О. Логошенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2016. – Вип. 16(2). – С. 121–125.

14. Найденко О. Є. Обґрунтування інструментів податкового регулювання для підтримки малозабезпечених верств населення / О. Є. Найденко // Економіка розвитку. – 2019. – № 3. – С. 45–57.

15. Найденко О. Є. Обґрунтування цілей податкової політики держави / О. Є. Найденко // Економіка розвитку. – 2018. – № 2 (86). – С. 13–23.

16. Найденко О. Є. Проблеми екологічного оподаткування та шляхи їх вирішення / О. Є. Найденко // Економіка та суспільство. – 2017. – Випуск 8. – С. 627–633.

17. Найденко О. Є. Світовий досвід оподаткування сімейного бізнесу та перспективи його впровадження в Україні / О. Є. Найденко // Наукові праці НДФІ. – 2021. – № 1. – С. 36–50.

18. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року // Офіційний вісник України. — 1999. – № 33. – С. 17–37.

20. Про державне регулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального : Закон України № 481/95-ВР від 19 грудня 1995 року // Відомості Верховної Ради України – 1995. – № 46. – С. 21–24.

21. Про електронні довірчі послуги : Закон України № 2155-VIII від 5 жовтня 2017 року // Офіційний вісник України. – 2017. – № 91. – С. 14.

22. Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів : Наказ Міністерства юстиції України від 12 квітня 2012 року № 578/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 34. – С. 66.

23. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1251 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 142.

24. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість : Наказ Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1130 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 91. – С. 617.

25. Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів : Наказ Міністерства фінансів від 9 грудня 2011 року № 1588 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 1. – С. 48.

26. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1227 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 45.

27. Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : Наказ Міністерства юстиції України від 18 червня 2015 року № 1000/5 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 52. – С. 538.

28. Про затвердження форм заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів, акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового, Порядку заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, заявки на поповнення (коригування) залишку спирту етилового : Наказ Міністерства фінансів України від 27 листопада 2020 року № 729 // Офіційний вісник України. – 2020. – № 101. – С. 160.

29. Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 15 лютого 2021 року № 102 // Офіційний вісник України. – 2021. – № 41. – С. 185.

30. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору : Наказ Міністерства фінансів України від 9 липня 2015 року № 636 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 63. – С. 259.

31. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 19 червня 2015 року № 578 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 57. – С. 199.

32. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : Наказ Міністерства фінансів України від 28 січня 2016 року № 21 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 8. – С. 683.

33. Про затвердження Формату (стандарту) електронного документа звітності суб'єктів господарювання та Опису довідників, що публікуються з Форматом (стандартом) електронного документа звітності суб'єктів господарювання : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 29 листопада 2013 року № 729 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 22. – С. 35.

34. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 14 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 6. – С. 160.

35. Про затвердження форми Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), Порядку складання та подання Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) : Наказ Міністерства фінансів України від 25 березня 2015 року № 359 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 32. – С. 71.

36. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 715 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 74. – С. 172.

37. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) : Наказ Міністерства фінансів України

від 16 червня 2015 року № 560 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 58. – С. 58.

38. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : Наказ Міністерства фінансів України від 10 квітня 2015 року № 408 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 38. – С. 259.

39. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств : Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 року № 897 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 93. – С. 179.

40. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати : Наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 719 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 75. – С. 71.

41. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ Міністерства фінансів України від 2 жовтня 2015 року № 859 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 89. – С. 102.

42. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2015 року № 1307 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 10. – С. 108.

43. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку : Наказ Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 12. – С. 166.

44. Про затвердження форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції : Наказ Міністерства фінансів України від 18 січня 2016 року № 8 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 16. – С. 369.

45. Сідельникова Л. П. Реалізація принципу соціальної справедливості в оподаткуванні фізичних осіб / Л. П. Сідельникова, О. Є. Найденко // Економіка розвитку. – 2017. – № 2. – С. 86–96.

46. Тищенко А. Н. Ключевые направления реформирования налога на доходы физических лиц в Налоговом кодексе Украины // В кн.

Реформирование налоговых систем. Теория, методология и практика : монография / А. Н. Тищенко, А. Е. Найденко. – Киев : Кондор, 2011. – С. 250–261.

Методичне забезпечення

47. Податковий облік та звітність : робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. Є. Найденко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 12 с.

48. Податковий облік та звітність. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. О. Є. Найденко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 64 с.

49. Податковий облік та звітність. Методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. О. Є. Найденко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 64 с.

Зміст

Вступ.....	3
Методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи.....	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти податкового обліку та організація обліку непрямих податків.....	6
Тема 1. Податковий облік: його поняття, структура та методи ведення	6
Тема 2. Загальні вимоги до складання та подання податкової звітності	10
Тема 3. Податковий облік та звітність із податку на додану вартість	14
Тема 4. Податковий облік та звітність з акцизного податку.....	21
Змістовий модуль 2. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів.....	29
Тема 5. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	29
Тема 6. Податковий облік та звітність із податку на доходи фізичних осіб	36
Тема 7. Податковий облік та звітність з інших податків та зборів	42
Тема 8. Податковий облік та звітність з єдиного податку	46
Рекомендована література.....	51
Основна	51
Додаткова	51
Методичне забезпечення	56

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ

**Методичні рекомендації
до практичних завдань
та самостійної роботи студентів
спеціальності 072 "Фінанси,
банківська справа та страхування"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач: **Найденко** Олексій Євгенович
Карпова Влада Вікторівна

Відповідальний за видання *В. Ф. Тищенко*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2022 р. Поз. № 46 ЕВ. Обсяг 58 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*